

RAISIO OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2017**Tammikuu - joulukuu 2017, jatkuvat toiminnot:**

- Raisio-konsernin liikevaihto oli 306,8 (336,6) miljoonaa euroa.
- Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 37,8 (38,6) miljoonaa euroa, mikä on 12,3 (11,5) % liikevaihdosta.

Tammikuu - joulukuu 2017, yhteensä sisältäen lopetetut toiminnot:

- Raisio-konsernin liikevaihto oli 402,8 (436,3) miljoonaa euroa.
- Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 45,9 (50,7) miljoonaa euroa, mikä on 11,4 (11,6) % liikevaihdosta.
- Hallituksen osinkoesitys on 0,17 euroa osakkeelta.

Lokakuu - joulukuu 2017, jatkuvat toiminnot:

- Raisio-konsernin liikevaihto oli 72,0 (70,7) miljoonaa euroa.
- Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 7,5 (9,6) miljoonaa euroa, mikä on 10,4 (13,6) % liikevaihdosta.

Lokakuu - joulukuu 2017, yhteensä sisältäen lopetetut toiminnot:

- Raisio-konsernin liikevaihto oli 97,3 (95,4) miljoonaa euroa.
- Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 9,2 (12,0) miljoonaa euroa, mikä on 9,5 (12,6) % liikevaihdosta.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

”Raisio julkisti katsauskauden jälkeen tammikuun lopussa 2018 harkitsevansa yhtenä strategisena vaihtoehtona naudan- ja kalanrehuliiketoimintojensa myyntiä. Raisio on käynnistänyt neuvottelut rehuliiketoimintojensa myynnistä useiden toimijoiden kanssa. Samassa yhteydessä Raisio siirtyi 1.2.2018 alkaen holding-tyyppisestä rakenteesta malliin, jossa kaikki resurssit suunnataan tukemaan uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön strategisena tavoitteena olevaa orgaanista kasvua.

Makeisliiketoiminnan myynti joulukuussa 2017 oli Raision ensimmäinen strateginen askel kohti keskittymistä ydinliiketoimintaansa eli terveellisiin elintarvikkeisiin. Makeisliiketoiminnan kaupasta saadut varat jo ennestään vahvan taseen kanssa mahdollistavat myös mittavat yritysostot. Raisio on nettovelaton yhtiö, jonka nettokassa vuoden 2017 lopussa oli 105 miljoonaa euroa. Raisio hakee orgaanisen kasvun rinnalla kasvua myös ydinliiketoimintaansa sopivilla yritysostoilla.

Vuoden 2017 onnistumisia olivat Elovena- ja Benecol-tuotteiden noin 10 prosentin myynnin kasvu Suomessa sekä kalanrehujen viennin lähes 30 prosentin kasvu Venäjälle. Myynnin hyvä kehitys näkyi myös liiketuloksen paranemisena.

Konsernin liiketulos makeisliiketoiminta mukaan luettuna jäi vertailukaudesta selvästi. Merkittävin liiketuloksen laskuun vaikuttanut tekijä oli makeisliiketoiminnan aina loppuvuoteen asti jatkuneet haasteet Irossa-Britanniassa. Myös Benecolin liiketulos jäi merkittävästi vertailukaudesta kuluttajatuotteiden korkeampien alihankintakustannusten ja Benecol-tuotteiden raaka-aineena käytettävien sterolien maailmanmarkkinahintojen voimakkaan nousun seurauksena, sillä kohonneita kustannuksia ei saatu täysimääräisinä vietyä lopputuotteiden hintoihin. Raisio on turvannut tuotannossaan tulevana vuosina tarvittavien sterolien saatavuuden ja hintatason.”

RAISIO-KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT, jatkuvat ja lopetetut toiminnot

	2017			2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Tuloslaskelma						
Liikevaihto, M€	306,8	96,0	402,8	336,6	99,7	436,3
Liikevaihdon muutos, %	-8,8	-3,7	-7,7	-19,2	-4,8	-16,3
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	37,8	8,1	45,9	38,6	12,1	50,7
Vertailukelpoinen liiketulos, %	12,3	8,4	11,4	11,5	12,2	11,6
Liiketulos, M€	55,9	-59,2	-3,2	16,8	12,1	28,9
Liiketulos, %	18,2	-61,7	-0,8	5,0	12,2	6,6
Vertailukelpoinen käyttökate, M€	45,9	11,1	57,0	46,8	15,2	62,0
Käyttökate, M€	71,8	-27,4	44,4	41,1	15,2	56,3
Rahoitustuotot ja -kulut, M€	-1,4	-0,3	-1,7	-2,1	-0,1	-2,2
Vertailukelpoinen tulos/osake, €	0,18	0,04	0,22	0,19	0,06	0,25
Tulos/osake, €	0,27	-0,38	-0,11	0,06	0,06	0,12
Tase						
Omavaraisuusaste, %	73,4	-	-	66,8	-	-
Nettovelkaantumisaste, %	-39,8	-	-	8,5	-	-
Korollinen nettorahoitus-velka, M€	-105,1	-	-	26,7	-	-
Oma pääoma/osake, €	1,68	-	-	1,99	-	-
Osinko/osake, €	-	-	0,17*	-	-	0,17
Investoinnit, M€	10,4	5,4	15,8	13,3	5,2	18,6

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

	10-12/2017			10-12/2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Tuloslaskelma						
Liikevaihto, M€	72,0	25,3	97,3	70,7	24,7	95,4
Liikevaihdon muutos, %	1,9	2,3	2,0	-25,2	-12,7	-22,3
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	7,5	1,7	9,2	9,6	2,4	12,0
Vertailukelpoinen liiketulos, %	10,4	6,7	9,5	13,6	9,7	12,6
Liiketulos, M€	-1,6	-36,7	-38,3	9,1	2,4	11,5
Liiketulos, %	-2,2	-145,3	-39,4	12,9	9,7	12,1
Vertailukelpoinen käyttökate, M€	9,7	2,5	12,1	11,5	3,2	14,7
Käyttökate, M€	8,3	-36,1	-27,7	10,6	3,2	13,8
Rahoitustuotot ja -kulut, M€	-0,3	0,0	-0,3	0,1	0,1	0,2
Vertailukelpoinen tulos/osake, €	0,04	0,01	0,04	0,05	0,01	0,06
Tulos/osake, €	-0,02	-0,22	-0,25	0,05	0,01	0,06
Tase						
Investoinnit, M€	1,8	2,7	4,6	3,8	1,4	5,1

TALOUDELLINEN KATSAUS

Raision raportoitavat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro. Sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajankohtaan tai -jaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin ole mainittu.

Tilikaudella 2017 Brändit-yksikköön kuuluivat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet sekä omana yhtiönään Benemilk-liiketoiminta. (1.2.2018 alkaen Terveelliset elintarvikkeet -yksikön muodostavat Benecol ja elintarvikkeet). Ison-Britannian myyty välipalapatukkaliiketoiminta sisältyy Brändit-yksikön vertailuvuoden lukuihin 12.7.2016 asti. Raisioagro-yksikön liiketoiminnat ovat naudan- ja kalanrehut sekä viljakauppa. Raisio raportoi jatkuvina toimintoina Benecolin, Terveelliset elintarvikkeet, Raisioagron ja Benemilk Oy:n.

Raisio-konsernin makeisliiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle 29.12.2017. Aiemmin Brändit-segmenttiin kuulunut makeisliiketoiminta raportoidaan lopetettuna toimintona vuoden 2017 tilinpäätöksessä IFRS 5:n mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteessa, tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa aikaisempien kausien tuloslaskelman vertailuluvut ja niihin liittyvät erät on muutettu vastaavasti.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Konserni esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista tulosta ja asemaa sekä rahavirtoja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja lisätäkseen ymmärrystä yhtiön tuloksen muodostumisesta ja taloudellisesta asemasta.

Vaihtoehtoinen tunnusluku on johdettu IFRS tilinpäätöksestä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-normistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Hallituksen toimintakertomuksessa, tilinpäätöstiedotteessa ja puoli- ja osavuosisikatsauksessa voidaan esittää vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja laskea vaihtoehtoisia tunnuslukuja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä on tuotto tai kulu, joka syntyy kerran tai harvoin tapahtuvan asian seurauksena. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavana erinä on esitetty merkittävät yrityskauppoihin ja liiketoiminnan laajentamiseen liittyvät ulkopuolisten asiantuntijoiden kulut, liiketoiminnan uudelleenjärjestelemiseen liittyvät kulut ja omaisuuden arvonalentumisiin liittyvät kulut.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on kirjattu tuloslaskelmaan aiheuttamisperiaatteensa mukaiseen tuotto- tai kuluryhmään.

Raisio-konserni esittää muun muassa seuraavia vaihtoehtoisia tunnuslukuja: bruttokate, liiketulos, vertailukelpoinen liiketulos, käyttökate, vertailukelpoinen käyttökate, tulos ennen veroja, vertailukelpoinen tulos / osake, omanpääoman tuotto %, sijoitetun pääoman tuotto %, vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto %, omavaraisuusaste %, nettovelkaantumisaste %, korollinen nettorahoitusvelka, korollinen rahoitusvelka, liiketoiminnan rahavirta, liiketoiminnan rahavirta per osake, omapääoma per osake, osinko per osake, osinko per tulos.

LIKEVAIHTO, jatkuvat toiminnot

Tammi-joulukuu 2017

Konsernin liikevaihto oli 306,8 (336,6) miljoonaa euroa. Benecol- ja Elovena-tuotteiden myynti Suomessa sekä kalanrehujen vienti kasvoivat selvästi vertailuvuodesta. Vertailuvuoden liikevaihto sisältää 26,4 miljoonaa euroa Isossa-Britanniassa kolmannelle osapuolelle lisensoidun Honey Monster -brändin muromyyntiä 30.6.2016 asti ja välipalapatukoiden myynnin 12.7.2016 toteutuneeseen liiketoiminnan myyntiin asti.

Brändit-yksikön liikevaihto oli 195,1 (220,3) miljoonaa euroa. Raisioagron liikevaihto oli 126,3 (126,6) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liikevaihto oli 0,9 (0,8) miljoonaa euroa.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus jatkuvien toimintojen liikevaihtoon oli -4,8 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 51,2 (53,5) prosenttia, mikä on 157,2 (180,2) miljoonaa euroa. Raision suurimman Suomen ulkopuolisen markkina-alueen, Ison-Britannian, osuus konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdosta oli 18,8 (24,1) prosenttia.

Muutos Southallin kiinteistön myynnin käsittelyssä

Southallin kiinteistö käsitti maa-alueen ja sillä olevat tuotanto-, toimisto- ja varastorakennukset, joissa Raision harjoittama liiketoiminta oli päättynyt kaikilta osin vuonna 2016. Kiinteistö luokiteltiin vuonna 2016 käyttöomaisuudesta vaihto-omaisuuteen ja kiinteistöä alettiin valmistella sekä kehittää myyntiä varten. Kiinteistö oli tarkoitus myydä osana tavanomaista liiketoimintaa. Kesäkuussa 2017 kiinteistö siirtyi uudelle omistajalle.

Vuoden 2017 puolivuositarkastuksissa ja tammi-syyskuun 2017 osavuositarkastuksissa kiinteistön myynnistä saatu tuotto esitettiin liikevaihdossa ja tuottoa vastaavat kustannukset myytyjä suoritteita vastaavissa kuluissa.

Johto on huolellisesti arvioinut uudelleen tapahtuman luonnetta ja sisältöä ja katsoo, että kiinteistön myynti käyttöomaisuuden luovutuksena antaa tapahtumasta kaikkein selvimmän kuvan. Kohteen myynti käsitellään ja esitetään tässä tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa käyttöomaisuuden myyntinä. Luovutusvoitto esitetään tuloslaskelman erässä Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto.

Muutoksena aiempaan menettelyynsä yhtiö käsittelee tilinpäätöksessään 31.12.2017 Ison-Britannian Southallin kiinteistön myynnin käyttöomaisuuden luovutuksena. Näin ollen kiinteistön luovutusvoitto, yhteensä 28,0 miljoonaa euroa, esitetään tuloslaskelmassa kohdassa Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut, netto. Huhtikuu-kesäkuulta ja heinäkuu-syyskuulta 2017 asiasta esitettävät luvut on muutettu vastaamaan tätä käsittelytapaa tässä tilinpäätöksessä.

Loka-joulukuu 2017

Raisio-konsernin liikevaihto oli 72,0 (70,7) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihto oli 50,0 (48,6) miljoonaa euroa, Raisioagron 26,4 (24,7) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 0,2 (0,2) miljoonaa euroa. Katsauskauden liikevaihtoa nosti erityisesti Raisioagron naudanrehujen hyvä myynnin kehitys loppuvuonna.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Brändit-yksikön liikevaihtoon oli noin -0,3 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

TULOS, jatkuvat toiminnot

Tammi-joulukuu 2017

Raision vertailukelpoinen liiketulos oli 37,8 (38,6) miljoonaa euroa ja liiketulos 55,9 (16,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos on 12,3 (11,5) prosenttia ja liiketulos 18,2 (5,0) prosenttia liikevaihdosta.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 38,0 (38,4) miljoonaa euroa ja liiketulos 57,5 (18,0) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy Benemilkin 7,5 miljoonan euron käyttömaisuuden arvonalennus. Raisioagron liiketulos oli 4,2 (3,7) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli -4,4 (-3,5) miljoonaa euroa ja liiketulos -5,8 (-4,9) miljoonaa euroa.

Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan ja kalanrehujen hyvä myynnin kasvu näkyi myös liiketuloksen paranemisena. Benecolin liiketulos jäi vertailukautta merkittävästi matalammaksi, sillä tuotteiden korkeampia alihankintakustannuksia ja sterolien voimakasta maailmanmarkkinahintojen nousua ei saatu täysin vietyä lopputuotteiden hintoihin erityisesti Isossa-Britanniassa.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus konsernin ja Brändit-yksikön liiketulokseen oli -1,0 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Vertailukelpoiset liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset olivat 8,1 (8,2) miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalennukset olivat 15,9 (24,3) miljoonaa euroa. Nettorahoituserät olivat -1,4 (-2,1) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 36,4 (36,5) miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja 54,5 (14,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen tulos verojen jälkeen oli 28,7 (29,9) miljoonaa euroa ja tulos verojen jälkeen 41,8 (9,7) miljoonaa euroa.

Konsernin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,18 (0,19) euroa ja osakekohtainen tulos 0,27 (0,06) euroa.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on esitetty jäljempänä olevassa taulukossa.

Loka-joulukuu 2017

Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 7,5 (9,6) miljoonaa euroa ja liiketulos -1,6 (9,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos on 10,4 (13,6) prosenttia ja liiketulos -2,2 (12,9) prosenttia liikevaihdosta.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 9,4 (11,4) miljoonaa euroa ja liiketulos 0,7 (11,3) miljoonaa euroa. Liiketulokseen sisältyy Benemilkin 7,5 miljoonan euron käyttömaisuuden arvonalennus. Raisioagron liiketulos 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen vertailukelpoinen liiketulos oli -1,9 (-1,8) ja liiketulos -2,3 (-2,2) miljoonaa euroa.

Ison-Britannian punnalla ei ollut konversiovaikutusta konsernin ja Brändit-yksikön liiketulokseen vuoden viimeisellä neljänneksellä. Konversiovaikutuksella tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Vertailukelpoiset liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset olivat 2,2 (1,8) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset olivat yhteensä 9,9 (1,5) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat -0,3 (0,1) miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 7,2 (9,8) miljoonaa euroa ja tulos ennen veroja oli -1,9 (9,2) miljoonaa euroa.

Konsernin vertailukelpoinen tulos verojen jälkeen oli 5,6 (8,6) miljoonaa euroa ja tulos verojen jälkeen oli -3,3 (8,1) miljoonaa euroa. Konsernin vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,04 (0,05) euroa ja osakekohtainen tulos -0,02 (0,05) euroa.

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT, jatkuvat ja lopetetut toiminnot

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	2017			2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen liike-tulos	37,8	8,1	45,9	38,6	12,1	50,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
+ myyntivoitot	28,0		28,0	-0,3		-0,3
- luovutustappiot		-38,4	-38,4			
- arvonalentumiset aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	-7,8	-28,7*	-36,5	-16,1		-16,1
- arvonalentumiset vaihto-omaisuus	-0,7		-0,7	-2,2		-2,2
+/- rakennejärjestelyt ja tehostamis-hankkeet	-1,3	-0,1	-1,5	-2,2		-2,2
+/- muut erät	-0,1		-0,1	-1,0		-1,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	18,1	-67,3	-49,1	-21,8	0,0	-21,8
Liiketulos	55,9	-59,2	-3,2	16,8	12,1	28,9

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	10-12/2017			10-12/2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen liike-tulos	7,5	1,7	9,2	9,6	2,4	12,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
+ myyntivoitot	-0,2		-0,2	-0,3		-0,3
- luovutustappiot		-38,4	-38,4			
- arvonalentumiset aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	-7,8	0,1	-7,6	0,3		0,3
- arvonalentumiset vaihto-omaisuus	-0,7		-0,7	0,0		0,0
+/- rakennejärjestelyt ja tehostamis-hankkeet	-0,3	-0,1	-0,4	-0,6		-0,6
+/- muut erät	0,0		0,0			
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-9,1	-38,4	-47,5	-0,5	0,0	-0,5
Liiketulos	-1,6	-36,7	-38,3	9,1	2,4	11,5

*Lopetettuun toimintoon (makeisliiketoiminta) liittyvän liikearvon arvonalennus

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	2017			2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen käyttökate	45,9	11,1	57,0	46,8	15,2	62,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
+/- poistot ja arvonalentumiset	7,8	28,7	36,5	16,1		16,1
+/- liiketulokseen vaikuttavat erät	18,1	-67,3	-49,1	-21,8		-21,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	25,9	-38,5	-12,5	-5,7	0,0	-5,7
Käyttökate	71,8	-27,4	44,4	41,1	15,2	56,3
+/- arvonalentumiset	-8,0	-28,7	-36,7	-16,1		-16,1
+/- poistot	-7,9	-3,0	-10,9	-8,2	-3,0	-11,3
Liiketulos	55,9	-59,2	-3,2	16,8	12,1	28,9

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	10-12/2017			10-12/2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Vertailukelpoinen käyttökate	9,7	2,5	12,1	11,5	3,2	14,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät						
+/- poistot ja arvonalentumiset	7,8	-0,1	7,6	-0,3		-0,3
+/- liiketulokseen vaikuttavat erät	-9,1	-38,4	-47,5	-0,5		-0,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-1,3	-38,5	-39,9	-0,9		-0,9
Käyttökate	8,3	-36,1	-27,7	10,6	3,2	13,8
+/- arvonalentumiset	-8,0	0,1	-7,9	0,3	0,0	0,3
+/- poistot	-1,9	-0,8	-2,7	-1,8	-0,8	-2,6
Liiketulos	-1,6	-36,7	-38,3	9,1	2,4	11,5

TASE, RAHAVIRTA JA RAHOITUS

Raisio-konsernin taseen loppusumma oli 361,3 (470,0) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 264,0 (313,2) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,68 (1,99) euroa. Erittely oman pääoman muutoksista on jäljempänä katsauksen taulukko-osassa.

Jatkuvien toimintojen käyttöpääoma oli joulukuun lopussa 19,0 (34,4) miljoonaa euroa. Käyttöpääomaa vapautui viime vuodesta 15,3 miljoonaa euroa ja tästä 9,4 miljoonaa euroa liittyi myytyyn makeisliiketoimintaan. Jatkuvien toimintojen käyttöpääomaa vapautui korottomien velkojen lisäyksen johdosta. Käyttöpääoma ei sisällä lainojen suojaamiseen liittyviä johdannais-saamisia ja -velkoja 1.1.2016 alkaen.

Liiketoiminnan rahavirta (jatkuvat ja lopetetut toiminnot yhteensä) oli 45,1 (47,6) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen ja ennen rahoitusta (jatkuvat ja lopetetut toiminnot yhteensä) oli 157,1 (33,3) miljoonaa euroa. Luku sisältää myyntituloa Southallin tehdaskiinteistöstä 39,0 miljoonaa euroa ja makeisliiketoiminnasta 89,4 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta jatkuvista toiminnoista oli 37,5 (35,6) miljoonaa euroa ja lopetetuista toiminnoista 7,6 (12,1) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta jatkuvista toiminnoista oli 28,0 (84,0) miljoonaa euroa ja lopetetuista -9,2 (-5,2) miljoonaa euroa.

Raisiolla on tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja raha- ja pankkisaamisia yhteensä 151,0 miljoonaa euroa sekä tämän lisäksi sitova 50,0 miljoonan euron luottolimiittisopimus.

Konsernin korolliset rahoitusvelat joulukuun lopussa olivat 45,9 (88,6) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli -105,1 (26,7) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 73,4 (66,8) prosenttia ja nettovelkaantumisaste oli -39,8 (8,5) prosenttia. Nettovelkaantumisasteen lasku johtui korollisen nettorahoitusvelan vähentymisestä Southallin kiinteistön ja makeisliiketoiminnan myynnin jälkeen. Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 10,5 (8,8) prosenttia ja sijoitetun pääoman tuotto 15,6 (3,8) prosenttia.

Raisio Oyj jakoi vuonna 2017 osinkona 26,6 (25,0) miljoonaa euroa vuodelta 2016.

INVESTOINNIT, jatkuvat toiminnot

Tammi-joulukuu 2017

Konsernin investoinnit olivat 10,4 (13,3) miljoonaa euroa, mikä on 3,4 (4,0) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 3,0 (3,9) miljoonaa euroa, Raisioagron 3,3 (1,9) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 4,1 (7,5) miljoonaa euroa.

Konsernin suurimmat investoinnit olivat kesällä 2017 Raision tehdasalueella käyttöön otettu bioenergialaitos, uusi kalanrehujen valmistuslinja Raisiossa sijaitsevalle tehtaalle sekä uudistettu SAP-toiminnanohjausjärjestelmä.

Loka-joulukuu 2017

Konsernin investoinnit olivat 1,8 (3,8) miljoonaa euroa, mikä on 2,5 (5,3) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 0,6 (0,9) miljoonaa euroa, Raisioagron 1,2 (0,5) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 0,1 (2,4) miljoonaa euroa.

DIVESTOINNIT

Makeisliiketoiminnan myynti

Raisio julkisti 22.12.2017 myyvänsä makeisliiketoimintansa Valeo Foods Limitedille. Raision makeisliiketoiminnat Isossa-Britanniassa ja Tšekissä siirtyivät osaksi Valeo Foods Groupin liiketoimintaa 29.12.2017. Yritysjärjestely toteutettiin osakekauppana ja sen velaton kauppahinta oli 100 miljoonaa euroa. Ostaja suoritti Raision myymien makeisyhtiöiden osakkeiden kauppahintana 76,8 miljoonaa euroa. Makeisliiketoiminnan myynnistä Raisiolle syntyi 38,4 miljoonan euron luovutustappio. Raision myymään makeisliiketoimintaan kuuluivat kuusi tuotantolaitosta Isossa-Britanniassa ja Tšekissä sekä brändit, joista tunnetuimpia ovat Poppets, Fox's, XXX, Just ja Pedro.

Southallin tehdaskiinteistön myynti

Lähellä Lontoota sijaitseva Southallin tehdaskiinteistö siirtyi Galliard Homes Ltd:n omistukseen 9.6.2017 yhtiön maksettua loput noin 40 miljoonan euron kauppahinnasta. Ostaja maksoi koko 34,2 miljoonan kauppahinnan Ison-Britannian puntina. Southallin alue on yksi Lontoon tärkeimmistä kaupunkikehitysalueista.

TUTKIMUS JA KEHITYS, jatkuvat toiminnot

Konsernin tutkimuksen ja kehityksen kulut tammi-joulukuussa 2017 olivat 3,4 (3,4) miljoonaa euroa, mikä on 1,1 (1,0) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 2,4 (2,5) ja Raisioagron 1,0 (0,8) miljoonaa euroa.

Loka-joulukuussa 2017 tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 1,2 (0,6) miljoonaa euroa, mikä on 1,6 (0,9) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 0,8 (0,4) ja Raisioagron 0,3 (0,2) miljoonaa euroa.

Terveelliset elintarvikkeet ja Benecol

Raisio on asettanut tavoitteekseen, että 2/3 elintarvikkeistamme on terveellisempiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään. Terveellisyyskriteereissä kiinnitämme huomiota täysjyväviljan ja kuidun määrään, rasvan laatuun sekä sokerin ja suolan määrään. Vuonna 2017 jo 65 (63) prosenttia tuotteistamme oli tavoitteen mukaisia. Raision terveelliset elintarvikkeet ja selkeä kuluttajakommunikaatio vastaavat hyvin kuluttajien yhä kasvavaan kiinnostukseen omasta hyvinvoinnista.

Vuonna 2017 Raisio uudisti Benecolin ja Elovenan brändikommunikaation, laajensi tunnettujen brändituotteiden valikoimaa ja vähensi useiden tuotteiden sokeripitoisuutta. Raisio myös laajeni uusiin tuoteryhmiin, mistä esimerkkejä ovat Elovena-välipalajäätelö, -tuorepuuromixit ja suolaiset minipalakeksit sekä Benecol soft chew pureskeltava geelipala. Markkinoille lanseerattiin myös Benecol-tehojuomat, joissa ei ole lisättyä sokeria.

Vuonna 2018 Raisio jatkaa laajentumista uusiin tuoteryhmiin. Lisäksi Benecol-, Elovena-, Provena-, Nalle-, Sunnuntai- ja Torino-tuotteiden valikoima laajenee kuluttajien tarpeiden mukaisilla uutuuksilla.

Rehut

Raisioagron voimakas panostus digitaalisten palveluiden kehittämiseen jatkui vahvana. Raisioagron tarjoamissa digitaalisissa palveluissa hyödynnetään yhtiön vahvaa ruokintaosaamista ja tuotetaan asiakkaille lisäarvoa maitotilojen ja kalankasvattajien tuottamaa dataa analysoivilla ratkaisulla.

Tuotostutka[®] -lypsyrobotiseurantaan osallistuvien maitotilojen määrän kasvu jatkui tasaisena ja vuoden lopussa lähes 230 tilaa käytti palvelua. Käytännössä noin 20 000 lehmää eli 7,5 prosenttia Suomen lypsylehmistä on seurannassa, jonka avulla lehmän tuotosta ja hyvinvointia analysoidaan sekä ruokintaa optimoidaan. Tuotostutkaan kehitetään jatkuvasti uusia, tuotannon seurantaa helpottavia ja tilojen kannattavuutta analysoivia ominaisuuksia.

Kalankasvattajille kehitetty ja vuonna 2017 käyttöön otettu Kasvuluotain[®] -työkalu helpottaa kalankasvattajien arkea. Kasvuluotain mahdollistaa kalojen ruokinnan optimoinnin ja minimoi ravinteiden pääsyn vesistöihin, sillä sovellus helpottaa kalojen kasvun seurantaa ja rehuannosten määrittämistä. Kasvuluotain on käytössä useilla kalankasvattamoilla.

Raisioagro teki Helsingin yliopiston kanssa tutkimuksen, jossa havaittiin, että kuorittua kauraa sisältävä rehu tehosti valkuaisen hyödyntämistä lehmien ruokinnassa. Tutkimuksen pohjalta Raisioagro kehitti kaksi uutta rehua, Benemilk Green ja Maituri Green, jotka parantavat valkuaisen hyväksikäyttöä ja rehuhyötysuhdetta sekä pienentävät metaanin muodostusta. Uudet Green-rehut ovat osa Raisioagron Kestävää tuottavuutta -konseptia.

Vuonna 2018 Raisioagron tuotekehitys keskittyy tuotteisiin ja palveluihin, jotka entisestään varmistavat eläinten hyvinvointia ja tuotannon tehokkuutta sekä edistävät vastuullista maidontuotantoa ja kalankasvatusta.

RIITA-ASIAT

Oat Solutions LLC nosti jo vuonna 2014 Suomessa välimiesoikeudessa käsitellystä riita-asiasta siviilikanteen amerikkalaisessa tuomioistuimessa.

Vastaajina USA:n riita-asiassa olivat Raisio Oyj:n lisäksi silloinen toimitusjohtaja Matti Rihko ja Benecol-liiketoiminnasta vastaava johtaja Vincent Poujardieu. Oat Solutions vaati Raisiolta oikeusteitse Amerikassa vähintään 25 miljoonan dollarin vahingonkorvauksia, joita Raisio piti koko ajan täysin perusteettomina. Los Angelesin tuomioistuin hyväksyi Raision esityksen Oat Solutions LLC:n nostaman siviilikanteen tutkimatta jättämisestä marraskuussa 2016. Oat Solutions ilmoitti valittavansa USA:n tuomioistuimen päätöksestä Kalifornian 9th Circuit Court -oikeusasteeseen. Kyseinen oikeusaste on syyskuussa 2017 vahvistanut Raision esityksen Oat Solutionsin valituksen hylkäämisestä ja oikeusprosessi Kaliforniassa on siten lopullisesti päättynyt. Oikeusprosessi myös Suomessa on päättynyt.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

BRÄNDIT-YKSIKKÖ

Brändit-yksikköön kuuluvat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet sekä omana yhtiönään Benemilk -liiketoiminta. Makeiset käsitellään lopetettuna toimintoja.

Brändit-yksikön keskeiset tunnusluvut, jatkuvat ja lopetetut toiminnot

	2017			2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Liikevaihto, M€	195,1	96,0	291,1	220,3	99,7	320,1
Benecol, M€	122,5	-	122,5	124,6	-	124,6
Terveelliset elintarvikkeet, M€	72,1	-	72,1	69,7	-	69,7
Benemilk, M€	0,0	-	0,0	0,4	-	0,4
Brändien yhteiset, M€	0,5	-	0,5	26,4	-	26,4
Makeiset, M€	-	96,0	96,0	-	99,7	99,7
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	38,0	8,1	46,0	38,4	12,1	50,5
Vertailukelpoinen liiketulos, %	19,5	8,4	15,8	17,4	12,2	15,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, M€	19,6	-67,3	-47,7	-20,3	0,0	-20,3
Liiketulos, M€	57,5	-59,2	-1,7	18,0	12,1	30,2
Liiketulos, %	29,5	-61,7	-0,6	8,2	12,2	9,4
Investoinnit, M€	3,0	5,4	8,5	3,9	5,2	9,2
Nettovarallisuus, M€	-	-	123,4	-	-	303,4

	10-12/2017			10-12/2016		
	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä	Jatkuvat	Lopetetut	Yhteensä
Liikevaihto, M€	50,0	25,3	75,3	48,6	24,7	73,3
Benecol, M€	31,8	-	31,8	31,4	-	31,4
Terveelliset elintarvikkeet, M€	18,0	-	18,0	17,6	-	17,6
Benemilk, M€	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Brändien yhteiset, M€	0,2	-	0,2	-0,4	-	-0,4
Makeiset, M€	-	25,3	25,3	-	24,7	24,7
Vertailukelpoinen liiketulos, M€	9,4	1,7	11,1	11,4	2,4	13,8
Vertailukelpoinen liiketulos, %	18,8	6,7	14,7	23,5	9,7	18,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, M€	-8,7	-38,4	-47,1	-0,1	0,0	-0,1
Liiketulos, M€	0,7	-36,7	-36,1	11,3	2,4	13,7
Liiketulos, %	1,3	-145,3	-47,9	23,3	9,7	18,7
Investoinnit, M€	0,6	2,7	3,3	0,9	1,4	2,3
Nettovarallisuus M€	-	-	123,4	-	-	303,4

Taloudellinen katsaus, jatkuvat toiminnot

Tammi-joulukuu 2017

Brändit-yksikön liikevaihto oli 195,1 (220,3) miljoonaa euroa. Benecolin liikevaihto oli 122,5 (124,6) miljoonaa euroa, Terveelliset elintarvikkeet liiketoiminnan 72,1 (69,7) miljoonaa euroa ja Benemilkin 0,0 (0,4) miljoonaa euroa.

Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon oli -4,8 miljoonaa euroa. Vertailuvuoden lukuun sisältyy 26,4 miljoonaa euroa Ison-Britannian myydyn välipalapatukkaliiketoiminnan ja lisensoidun murolliiketoiminnan liikevaihtoa.

Ison-Britannian osuus Brändit-yksikön jatkuvien toimintojen liikevaihdosta oli noin 30 prosenttia, Suomen yli 30 prosenttia ja muiden markkinoiden vajaa 40 prosenttia.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 38,0 (38,4) miljoonaa euroa, mikä on 19,5 (17,4) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 57,5 (18,0) miljoonaa euroa, mikä on 29,5 (8,2) prosenttia liikevaihdosta. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liiketulokseen oli -1,0 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy kun tytäryhtiöiden puntamääräinen liiketulos konvertoidaan euroiksi osana konsernitilinpäätöstä.

Loka-joulukuu 2017

Brändit-yksikön liikevaihto oli 50,0 (48,6) miljoonaa euroa. Benecolin liikevaihto oli 31,8 (31,4) miljoonaa euroa, Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan 18,0 (17,6) miljoonaa euroa ja Benemilkin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa. Heikentyneen Ison-Britannian punnan konversiovaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon oli -0,3 miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön vertailukelpoinen liiketulos oli 9,4 (11,4), mikä on 18,8 (23,5) prosenttia liikevaihdosta. Liiketulos oli 0,7 (11,3) miljoonaa euroa, mikä on 1,3 (23,3) prosenttia liikevaihdosta. Ison-Britannian punnalla ei ollut konversiovaikutusta Brändit-yksikön liiketulokseen vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Toimintaympäristö

Ruoka ja ravinto ovat kuluttajien suuren mielenkiinnon kohteita. Erilaiset, keskenään ristiriitaisetkin ja usein vaihtuvat viestit siitä, mitä kannattaa syödä, on yksi aikamme suurista ilmiöistä. Kuluttajat ovat epätietoisia ja ottavat itse entistä enemmän selvää ruokaan liittyvistä asioista. Luotettavat brändit ja luonnollisista raaka-aineista valmistetut tuotteet ovat kuluttajien suosiossa.

Raisio on selvittänyt kuluttajatutkimuksissa välipalasyömiseen, jaksamiseen, sydänterveyteen, vatsan hyvinvointiin ja kasvipohjaiseen ruokavalioon liittyviä tarpeita ja vaikuttimia. Välipalasyöminen kasvaa kiireisessä arjessa ja välipalat vastaavat tällä hetkellä jo noin 50 prosenttia päivittäisestä energiasta. Välipalojen kysyntää kasvattaa myös kuluttajien siirtyminen itse tehtävistä välipaloista valmiisiin ja mukaan otettaviin välipaloihin. Kasvavan välipalasyömisessä rinnalla kuitenkin myös ruokailun ja yhdessä syömisessä merkitys kasvaa.

Kasvipohjaisen ravinnon kysynnän kasvu jatkui voimakkaana ja yhä useammat kuluttajat haluavat keventää ruokavaliotaan. Ilmiö näkyy välipalasyömisessä ja aterioissa. Luonnolliset raaka-aineet, kuten suomalainen kaura, sopivat suomalaisten kuluttajien mielestä erittäin hyvin vastaamaan kasvipohjaiselta ruoalta odotettavia terveydellisiä ja hyvinvointiin liittyviä tarpeita.

Vuonna 2017 kiinnostus kauraa kohtaan jatkui myös muilla markkinoilla. Kauran ja kauratuotteiden tunnettuus kasvoi myös aktiivisen vientityön ansiosta.

Raisio on kartoittanut kolesterolia alentavien tuotteiden kuluttajasegmenttejä suurimmalla markkina-alueellaan Isossa-Britanniassa. Tutkimuksessa havaittiin, että kuluttajat ovat kiinnostuneita terveellisistä elintavoista ja hyvinvoinnista sekä kaipaavat helppoja ratkaisuja kolesterolin alentamiseen. Kolesterolin alentaminen on osa isompaa kokonaisuutta, johon sisältyvät ravintoon ja liikuntaan liittyvät tottumukset. Moni kuluttaja tutustuu kolesterolia alentaviin elintarvikkeisiin terveydenhuollon ammattilaisten suosituksesta. Ruokailutottumusten muutosten ymmärtäminen on avainasemassa kolesterolia alentavien tuotteiden kehittämisessä. Koska välipalasyöminen monipuolistuu, leipää syödään vähemmän ja siten levitteiden myynti on laskussa. Vastaavasti aamu- ja välipalalla nautittavien helppokäyttöisten tuotteiden, kuten tehojuomien, asema vahvistuu.

Liiketoimintakatsaukset

Benecol

Benecol-liiketoiminnan liikevaihto jäi hieman vertailuvuodesta. Liikevaihtoa kasvattivat Benecol-tuotteiden yli 10 prosentin myynnin kasvu Suomessa ja kasvaneet Benecol-tuotteiden raaka-aineen, kasvistanoliesterin, toimitukset erityisesti aasialaisille lisenssipartnereille. Benecol-tuotteiden alihankintakustannusten ja raaka-aineena käytettävien sterolien maailmanmarkkinahintojen nousua ei kyetty kokonaan siirtämään lopputuotteiden hintoihin erityisesti Isossa-Britanniassa. Puolassa liikevaihto jäi merkittävästi vertailuvuodesta.

Benecolin liiketulos pieneni merkittävästi ja suurin syy siihen oli vain osittainen onnistuminen sterolien kohonneen hinnan ja tuotteiden alihankintakustannusten nousun siirtämisessä lopputuotteiden hintoihin erityisesti Isossa-Britanniassa. Myös Ison-Britannian punnan konversiovaikutus liiketoiminnan kannattavuuteen oli negatiivinen.

Raisio on markkinajohtaja Isossa-Britanniassa, jossa Benecol-tehojuomien saatavuus ja markkina-asema paranivat. Kuluttajat ottivat hyvin vastaan uudet Benecol-tehojuomat, joissa ei ole lisättyä sokeria sekä Benecol-jogurtit, joiden sokeripitoisuutta vähennettiin 30 prosentilla. Benecol toteutti Love the Taste -kampanjan, jolla kannustettiin uusia kuluttajia kokeilemaan Benecol-levitteitä.

Benecol-tuotteiden myynti kasvoi Suomessa noin 10 prosentilla. Sekä Benecol-tehojuomien että -levitteiden myynti kasvoi. Benecolin uudistettu markkinointiviestintä vahvisti brändiä arjen hyvinvointituotteena ja lisäsi selvästi kuluttajien kiinnostusta. Lisäksi Benecol-tuotteiden saatavuus parani. Pureskeltavan Benecol soft chew -geelipalan jakelu laajeni vähittäiskauppaan.

Puolassa Benecol-levitteiden ja pureskeltavan soft chew -geelipalan rinnalle lanseerattiin loppuvuonna Benecol-välipalapatukat. Loppuvuonna aloitettiin myös Benecol-jogurtin testimyynti. Marraskuussa lanseerattiin uusi Benecol oliivi -levite, jonka myynti kasvoi nopeasti.

Irlannissa Benecol-tuotteiden markkinajohtajuus vahvistui. Benecol-tehojuomien pakkaukset uudistettiin ja markkinoille lanseerattiin uutuusmakuja.

Raision lisenssipartnerit Aasiassa, Euroopassa ja USA:ssa uudistivat tuotevalikoimaansa ja lanseerasivat uusia tuotteita omilla markkina-alueillaan. Raisio uudisti ja tiivistä yhteistyötä lisenssipartnereidensa kanssa.

Raisio lanseeraa vuonna 2018 Benecol-uutuuksia olemassa oleviin ja uusiin tuotekategorioihin. Raisio tarjoaa lisenssipartnereilleen laajaa osaamistaan ja tukea Benecol-tuotteiden kehityksessä, markkinoinnissa ja myynnissä. Raisio on turvannut tuotannossaan tulevana vuosina tarvittavien sterolien saatavuuden ja hintatason.

Terveelliset elintarvikkeet

Pohjois-Eurooppa

Pohjois-Euroopan markkina-alueet ovat Suomi, Ruotsi, Baltia ja Tanska. Pohjois-Euroopan toimintojen liikevaihto ja liiketulos paranivat vertailuvuodesta. Tähän vaikuttivat erityisesti Elovena-tuotteiden vahva myynnin kasvu ja alkuvuonna käynnistyneet jauhotoimitukset suurelle suomalaiselle leipomoasiakkalle.

Elovena oli Suomen kuudenneksi arvostetuin brändi Taloustutkimuksen tekemässä tutkimuksessa. Vuonna 2017 Elovenan brändi-ilme uudistettiin. Elovenan uusi brändilupaus on helposti ymmärrettävä: Saa syödä. Viime vuoden Elovena-uutuuksia olivat välipalajäätelöt, tuorepuurot ja ruokaisat keksit.

Elovena-tuotteiden myynti kasvoi sekä arvossa että volyymissa noin 10 prosentilla. Erityisen hyvin kasvoi Elovena-puurojen ja -välipalakeksien myynti. Suomessa Elovena on markkinajohtaja puuroissa ja välipalakekseissä. Vuonna 2018 Raisio jatkaa Elovena-uutuusien lanseerauksia olemassa oleviin ja uusiin tuoteryhmiin.

Vuonna 2017 täysin uudistunut Nalle on lapsiperheiden aamiais- ja välipalabrändi. Kilpailun kiristyminen näkyi Nalle-hiutaleiden myynnissä, sillä puurojen tuotevalikoima laajeni voimakkaasti ja kauppa tuki vahvasti omien edullisempien brändiensä myyntiä. Tänä vuonna Nalle-perhe laajenee terveellisillä uutuuksilla.

Itä-Eurooppa

Itä-Euroopan markkina-alueet ovat Venäjä ja Ukraina, minne Raisio vie Suomessa valmistettuja Nordic-hiutaleita ja -välipalakeksejä sekä gluteenittomia Provena-tuotteita. Itä-Euroopan toimintojen liikevaihto ja -tulos euroina paranivat vertailuvuodesta. Venäjän ruplan kurssikehitys vuonna 2017 oli Raisiolle vahvasti positiivinen. Itä-Euroopan osuus Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan liikevaihdosta oli lähes 20 prosenttia.

Venäjällä Nordic-tuotteiden myynti laski paikallisessa valuutassa, mutta myynnin volyyymi kasvoi. Ukrainassa Nordic-hiutaleiden myynti kasvoi noin 15 prosentilla.

Benemilk

Kansainvälisellä Benemilk-liiketoiminnalla ei ollut liikevaihtoa tilikaudella 2017 eikä neuvotteluja innovaation lisensoimiseksi ole käynnissä. Raisio jatkoi yhdessä Benemilk Oy:n vähemmistöomistajien kanssa yhtiön toimintaedellytysten arviointia.

Raisio Oyj päivitti loppuvuonna 2017 laskelmat tase-eriensä käyvistä arvoista. Merkittävin uudelleenarvioitu tase-erä oli Benemilk Oy:n aineeton käyttöomaisuus. Raisio teki konsernitilinpäätökseen 7,5 miljoonan euron eli Benemilkin koko käyttöomaisuuden arvoa vastaavan arvonalennuksen, koska Benemilk-innovaation kansainväliseen kaupallistamiseen ja suojaamiseen sijoitetuihin varoihin ei voida enää katsoa liittyvän merkittäviä tulonodotuksia.

Raisioagro jatkaa Benemilk-rehujen myyntiä Suomessa, missä Benemilkillä on vakiintunut markkina-asema.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Raisioagron kuuluvat liiketoiminnat ovat naudan- ja kalanrehut sekä viljakauppa. Raisioagron päämarkkina-alueet ovat Suomi ja Luoteis-Venäjä. Naudanrehujen tuotanto on keskitetty Ylivieskan ja Kouvolan tehtailla. Kalanrehut valmistetaan Raisiossa sijaitsevalla tehtaalla.

Raisioagron keskeiset tunnusluvut, jatkuvat toiminnot

		2017	2016	10-12/2017	10-12/2016
Liikevaihto	M€	126,3	126,6	26,4	24,7
Vertailukelpoinen liiketulos	M€	4,2	3,7	0,0	0,0
Vertailukelpoinen liiketulos	%	3,3	2,9	0,1	0,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	M€	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos	M€	4,2	3,7	0,0	0,0
Liiketulos	%	3,3	2,9	0,1	0,0
Investoinnit	M€	3,3	1,9	1,2	0,5
Nettovarallisuus	M€	25,6	25,7	-	-

Taloudellinen katsaus, jatkuvat toiminnot

Tammi-joulukuu 2017

Raisioagron liikevaihto oli 126,3 (126,6) miljoonaa euroa. Kalanrehujen vienti Venäjälle kasvoi lähes 30 prosentilla uuden kalanrehulinjan tuoman lisäkapasiteetin ja kalankasvatukselle erinomaisten sääolojen ansiosta. Viljakauppaliiketoiminta osti noin 10 prosenttia enemmän viljoja Raision omien elintarvikkeiden valmistukseen. Vastaavasti viljaa vietiin ulkomaille merkittävästi vertailuvuotta vähemmän matalista maailmanmarkkinahinnoista johtuen. Suomessa Raisioagron naudanrehujen optimoitu tuotevalikoima vastasi maitotilojen monipuolisiin tarpeisiin, mutta jäi hieman vertailuvuodesta. Matalakatteisen tuotantopanosmyynnin, kuten polttonesteiden ja lannoitteiden, suunnitelmallinen myynnin vähentäminen jatkui.

Raisioagron liikevaihdosta Suomen osuus oli yli 75 prosenttia, Venäjän lähes 20 prosenttia ja muiden markkinoiden noin 5 prosenttia. Venäjän osuus liikevaihdosta kasvoi viennin kasvun ansiosta lähes viidellä prosenttiyksiköllä.

Raisioagron liiketulos oli 4,2 (3,7) miljoonaa euroa, mikä on 3,3 (2,9) prosenttia liikevaihdosta. Merkittävimmin liiketulosta paransi kalanrehujen viennin voimakas kasvu Venäjälle. Vuoden viimeisellä neljänneksellä naudanrehujen myynti vilkastui ja kannattavuus parani.

Raisioagro jatkoi määrätietoista nettokäyttöpääoman hallintaa. Nettokäyttöpääoma pieneni edelleen yli 15 prosentilla ja oli 4,9 (5,8) miljoonaa euroa. Raisioagron keskimääräinen sidotun pääoman tuotto nousi 14,7 (11,3) prosenttiin nettokäyttöpääoman pienentämisen ja kannattavuuden parantumisen ansiosta.

Loka-joulukuu 2017

Raisioagron liikevaihto oli 26,4 (24,7) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvatti erityisesti naudanrehujen myynnin kasvu. Raision elintarviketuotantojen tarpeisiin hankittavan viljamäärän kasvu näkyi viljakaupan liikevaihdossa. Kalanrehujen myyntikauden jatkuminen pitkälle syksyyn kasvatti osaltaan liikevaihtoa.

Raisioagron liiketulos oli 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

Toimintaympäristö

Suomessa maidontuotannon rakennemuutos jatkuu. Tulevina vuosina maitotilojen määrä vähenee entisestään, tilakoot kasvavat ja tilojen toiminta on yhä ammattimaisempaa. Maidon hinnan laskupaine on tasaantumassa, mutta haasteet maitotilojen tuottavuuden ja kannattavuuden parantamiseksi jatkuvat. Suomessa naudanrehuliiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttavat erityisesti kyky siirtää raaka-aine- ja tuotantokustannusten muutokset tuotehintoihin ja tiukka hintakilpailu. Tilanteessa, jossa Suomeen on syntynyt tuotannollisten investointien myötä ylikapasiteettia, pärjäävät ne yritykset, joiden omat prosessit ovat kustannustehokkaat ja joilla on kyky uusilla palveluilla tuottaa asiakkaille lisäarvoa.

Suomessa kotimaisen kalan kysyntä kasvaa edelleen, mutta uusia kalankasvatustiluksia ja lupia nykyisten kiintiöiden kasvattamiseen on toistaiseksi myönnetty niukasti. Raisio on ainoa suomalainen kalanrehujen valmistaja. Liiketoimintaympäristö Suomessa on melko vakiintunut, mutta Luoteis-Venäjällä, Baltiassa ja Ruotsissa on innovatiivisilla rehuvalmistajilla mahdollisuuksia kasvattaa liiketoimintaansa.

Tehokkaampi eläinproteiinin tuotannon hyötysuhde parantaa koko tuotantoketjun kannattavuutta ja pienentää ympäristövaikutuksia. Maataloudessa on jo tehty innovaatioita, joilla kotieläintuotannon hyötysuhdetta kyetään parantamaan, mutta potentiaalia on vielä paljon enempäänkin. Kalankasvatuksessa rehuhyötysuhde on jo nyt huippuluokkaa, minkä ansiosta kehitystyön painopiste on ympäristövaikutuksia pienentävissä innovaatioissa.

Liiketoimintakatsaukset

Naudanrehut

Naudanrehujen osuus Raisioagron liikevaihdosta oli vuonna 2017 lähes 60 prosenttia. Suomi on Raisioagron naudanrehujen suurin markkina-alue ja yhtiön markkinaosuus Suomessa myytävistä naudanrehuista on noin 35 prosenttia.

Naudanrehujen myynnissä vuosi 2017 oli kaksijakoinen, sillä alkuvuonna myynti laski, mutta kääntyi syksyllä kasvuksi. Maidon tuottajahinnoissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia, mikä lisäsi rehuvalmistajien kilpailutusta ja kohdisti hankintoja edullisempiin rehuihin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä naudanrehuja myytiin vertailuvuotta enemmän Raisioagron ruokintaosaamisen ja tilojen tarpeisiin mukautetun tuotevalikoiman sekä aktiivisen uusasiakashankinnan ansiosta.

Suomen lypsylehmistä noin kuusi prosenttia ruokitaan Benemilk-rehuilla. Benemilk-rehuilla on vakiintunut asema ja niitä käyttävät tilat ovat tyytyväisiä saamaansa lisäarvoon. Proagrian tuotosseurannassa olevista isoista karjoista kahdella parhaalla tilalla kolmesta käytettiin Benemilk-rehuja.

Maituri-täysrehujen ja -tiivisteiden myynti laski, mutta lypsyröbotiruokinnassa käytettävien rehujen myynti kasvoi. Melli-kivennäisten kotimaan myynti ja vienti kasvoivat. Raisioagro oli Suomen ensimmäinen rehuyhtiö, joka luopui kokonaan soijan käytöstä naudanrehuissaan.

Vastuullista tapaa toimia edistää myös Raisioagron uusi Kestävää tuottavuutta -konsepti ja Green-rehut, joilla maitotilan kannattavuus paranee ja ympäristövaikutukset pienentyvät. Konsepti perustuu entistä tarkempaan ruokintaan ja rehuvalintoihin tuotannon eri vaiheissa. Kestävää tuottavuutta -konsepti kattaa lehmän koko elämänkaaren.

Venäjällä rakennettiin toimiva yhteistyömalli Raisioagron sekä paikallisen jälleenmyyjän että meijerin kesken. Toimintamalli perustuu Raisioagron vahvan ruokintaosaamisen hyödyntämiseen ja konsultoivaan myyntiin. Ruokintaosaamisen tarve Venäjällä kasvaa, koska maa kehittää omaa maidontuotantoaan ja siihen investoidaan aiempaa enemmän. Viedyimmät tuotteet olivat Melli-kivennäisiä. Vienti oli muuhun liiketoiminnan laajuuteen verrattuna pientä, mutta Raisioagron ruokintaosaaminen, viennin lisäresurssit ja Kouvolan tehtaan sijainti lähellä itärajaa mahdollistavat viennin vahvan kasvun myös tulevana vuosina.

Kalanrehut

Kalanrehujen osuus Raisioagron liikevaihdosta kasvoi noin 25 prosenttiin. Kalanrehujen tärkeimmät markkina-alueet ovat Luoteis-Venäjä ja Suomi. Kalanrehujen volyymista lähes kaksi kolmasosaa oli vientiä.

Raisioaqualle vuosi 2017 oli ennätysellinen, sillä kalankasvatuksen osalta sääolosuhteet olivat erinomaiset ja Raisio kykeni uuden kalanrehulinjan ansiosta vastaamaan kysynnän kasvuun. Vienti Venäjälle kasvoi lähes 30 prosentilla, Suomessa myynti jäi hieman vertailuvuodesta.

Tammikuussa 2017 Pohjoismaiden Ministerineuvosto nosti Raisioaquan rehuinnovaation pohjalta kehitetyn Benella-kalan 25 pohjoismaisen edelläkävijän listalle. Valinnan perusteluja olivat innovatiivisuus, kestävä kehitys ja liiketoimintamalli, jossa kalankasvattajilla on mahdollisuus hyödyntää Benella-brändiä. Joulukuussa 2017 Sitra nosti Benella-kalan Suomen kiinnostavimpien kiertotalousyhtiöiden ja -tuotteiden listalle.

Suomessa Benellan menestys jatkui ja Kesko lanseerasi Benella-kirjolohifileen Pirkka Parhaat -sarjassa. Syksyllä Raisioaqua toi markkinoilla Benella Siian. Benella-konsepti lanseerattiin vuonna 2017 myös Venäjällä ja Ruotsissa.

Viljakauppa

Raisio on merkittävä suomalaisen viljan jalostaja, jonka käyttämästä viljasta yli 95 prosenttia oli kotimaista vuonna 2017. Raisio ostaa viljaa konsernin omiin tarpeisiin, välitettäväksi kotimaassa sekä vientiin. Viime vuonna Raision viljanostot oman elintarviketeollisuuden käyttöön kasvoivat merkittävästi.

Vuonna 2017 Raisio vei viljaa vertailuvuotta vähemmän, sillä matalat maailmanmarkkinahinnat heikensivät suomalaisen viljan kannattavaa vientiä.

HALLINTO JA JOHTO

Hallitus ja hallintoneuvosto

Hallituksen jäsenmäärä oli 23.3.2017 pidettyyn yhtiökokoukseen asti viisi ja yhtiökokouksen jälkeen kuusi. Erkki Haavisto, Matti Perkonoja, Michael Ramm-Schmidt ja Ann-Christine Sundell toimivat hallituksen jäseninä koko tilikauden 2017. Antti Tiitola toimi hallituksen jäsenenä yhtiökokouksen päättymiseen asti. Ilkka Mäkelä ja Leena Niemistö toimivat hallituksen jäseninä yhtiökokouksen päättymisestä lukien.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Matti Perkonoja ja varapuheenjohtajana Michael Ramm-Schmidt, kumpikin koko tilikauden 2017.

Kaikki vuonna 2017 hallituksen jäseninä toimineet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi tilikauden 2017 Paavo Myllymäki ja varapuheenjohtajana Holger Falck.

Muutokset konsernin johdossa

Raisio Oyj:n hallituksen kesäkuussa 2017 yhtiön toimitusjohtajaksi nimittämä Pekka Kuusniemi aloitti tehtävässään 1.11.2017. Pekka Kuusniemi siirtyi Raisioon Oras Groupin konsernijohtajan tehtävästä.

Tammikuun 2017 alusta väliaikaisena toimitusjohtajana toiminut Jarmo Puputti päätti työnsä toimitusjohtajana lokakuun 2017 lopussa.

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän jäsenet 1.2.2018 alkaen ovat toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi, talousjohtaja Antti Elevuori, lakiasiaintoiminnan johtaja Sari Koivulehto-Mäkitalo, henkilöstöjohtaja Merja Lumme, operaatioista vastaava johtaja Jukka Heinänen sekä Raisioagron toimitusjohtaja Perttu Eerola.

Benecol-liiketoiminnasta vastannut johtaja Vincent Poujardieu päätti työnsä Raision palveluksessa ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 31.1.2018.

MUUT KUIN TALOUDELLISET TIEDOT

Raisio-konserni on kansainvälinen hyvinvointiin ja kannattavaan kasvuun keskittyvä elintarvike- ja rehuyhtiö, jonka strategian ydin on kasvipohjaisissa, terveellisissä ja vastuullisissa brändituotteissa. Yhtiöllä on toimintaa pääasiassa Euroopassa ja tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa. Vastuullinen toimintatapa sekä sosiaalisten ja ympäristövaikutusten huomioiminen ovat tärkeä osa Raision strategiaa. Raision yleiset toimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä niitä täydentävät sisäiset ohjeet ja politiikat asettavat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle. Kaikki raisiolaiset ovat sitoutuneet näiden toimintaperiaatteiden noudattamiseen. Raisio on sitoutunut myös UN Global Compact -vastuullisuusaloitteeseen ja sen kymmeneen periaatteeseen, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työsäädöksiä, ympäristöä ja lahjontaa.

Raisio-konserni kehittää vastuullisuuttaan tavoitteellisella vastuullisuusohjelmalla. Vuosia 2016 - 2018 koskevassa ohjelmassa asetetaan tavoitteet ja mittarit valituille, yhtiölle ja sen sidosryhmille olennaisille vastuullisuusteemoille, joita ovat kestävä ruokaketju, terveellisempi ruoka sekä työturvallisuus ja -hyvinvointi.

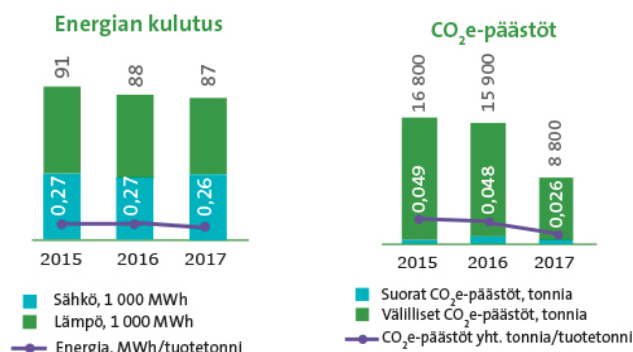
Raision yritysraportti julkaistaan vuosikatsauksen yhteydessä viikolla 10 osoitteessa <https://vuosikatsaus2017.raisio.com>.

Ympäristö

Raision liiketoiminnan pohjan muodostavat uusiutuvien raaka-aineiden hyödyntäminen ja ympäristövaikutukset huomioiva kestävä tuotanto. Yhtiö kehittää kestävää ruokaketjua ja huomioi ympäristövaikutukset kaikessa toiminnassaan. Raisio edellyttää tavarantoimittajien eettisissä periaatteissa ympäristövaikutusten huomioimista ja jatkaa tätä työtä myös vuonna 2018. Lisäksi alihankkijat ja tavarantoimittajat täyttävät säännöllisesti itsearviointilomakkeen.

Konsernin merkittävin ympäristöriski on ilmastonmuutos. Muuttuva ilmasto voi vaikuttaa energian hintoihin ja viljelyolosuhteisiin sekä Raision käyttämien maatalousraaka-aineiden saatavuuteen ja hintoihin. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi Raision tavoitteena on vähentää hiilidioksidipäästöjä ja siirtyä käyttämään uusiutuvaa energiaa aina, kun se on taloudellisesti kannattavaa.

Raision ympäristövastuun tärkeimmät tavoitteet ovat energiatehokkuuden parantaminen ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen. Konsernitason numeerisia ympäristötavoitteita työstettiin vuonna 2017 ja ne julkaistaan vuonna 2018. Yhtiö teki merkittävän investoinnin uusiutuvaan energiaan ja rakensi Raision tehdasalueelle oman bioenergialaitoksen. Laitoksen valmistumisen myötä kesällä 2017 tehdasalueen hiilidioksidipäästöt pienenevät merkittävästi ja lämmönsiirron energiahävikki poistui. Jatkossa vuosittaiset päästöt pienenevät alle kymmenesosaan aikaisemmasta. Raision käyttämästä energiasta lähes 70 prosenttia tuotettiin hiilineutraalisti vuonna 2017. Alla olevissa graafeissa mukana Raision jatkuvat liiketoiminnot.

Sosiaaliset asiat ja henkilöstöasiat

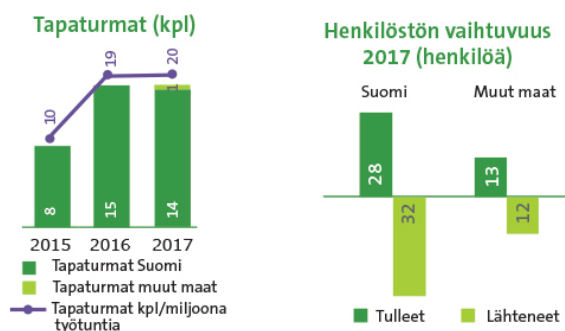
Raision sosiaalisten ja henkilöstöasioiden olennaisia vastuullisuusteemoja ovat työhyvinvointi ja -turvallisuus. Raision yleisten toimintaperiaatteiden mukaisesti konserni noudattaa Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) säädöksiä ja toimintamaidensa paikallisia työehtosopimuksia, työhön liittyviä säädöksiä ja lakeja.

Suurimpina riskeinä sosiaalisten ja henkilöstöasioiden osalta Raisio näkee työtaturmat ja osaavan henkilöstön saatavuuden varmistamisen. Riskejä hallinnoidaan seuraamalla aktiivisesti työtaturmien määrää, henkilöstön vaihtuvuutta ja henkilöstötutkimuksen tuloksia. Raisio huolehtii työhyvinvoinnista panostamalla hyvään johtamiseen ja esimiestyöhön, toimivaan vuorovaikutukseen ja sisäiseen viestintään sekä edistämällä hyvää ja luottamuksellista työilmapiiriä. Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä tutkitaan joka toinen vuosi. Vuoden 2017 syksyllä järjestetyn kyselyn tulokset kertoivat, että työtyytyväisyys on Raisiossa hyvällä tasolla (3,9/5).

Konsernin turvallisuustyön painopisteenä on tapaturmien ennaltaehkäisy. Vuonna 2017 Raisiossa yhdenmukaistettiin ja kehitettiin työturvallisuuskulttuuria muun muassa uuden tapaturmien raportointijärjestelmän avulla. Henkilöstöä kannustetaan raportoimaan myös positiivisia turvallisuushavaintoja ja läheltä piti -tilanteita.

Raisio-konsernin palveluksessa työskenteli vuoden 2017 lopussa 399 (1 405) henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 1 313 (1 582). Vuoden 2017 lopussa henkilöstöstä 19 (77) prosenttia työskenteli Raision ulkomaan yksiköissä. Brändit-yksikössä työskenteli vuoden 2017 lopussa 240 (1 248) henkilöä, Raisioagrossa 98 (98) ja palvelufunktioissa 61 (59) henkilöä. Henkilöstömäärän muutokseen vaikutti pääasiassa Raision makeisliiketoiminnan myynti joulukuussa 2017. Makeisliiketoiminnan mukana noin 1 000 henkilöä siirtyi uuden omistajan palvelukseen.

Raision maksamat palkat ja palkkiot vuonna 2017 olivat 50,6 (58,0 vuonna 2016 ja 77,2 vuonna 2015) miljoonaa euroa henkilösivukuluineen. Alla olevissa graafeissa mukana Raision jatkuvat liiketoiminnot.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Raisio-konserni kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta, Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia ja UN Global Compact -aloitteen ihmisoikeusperiaatteita. Ihmisoikeudet ovat tärkeä osa Raision yleisiä toimintaperiaatteita ja Raision tavarantoimittajien eettisiä periaatteita.

Raision tietoon ei ole tullut yhtiön toimintaan liittyviä ihmisoikeusrikkaita. Yhtiön riskikartoituksen mukaan mahdolliset ihmisoikeusriskit liittyvät toimitusketjuun. Raisio käyttää hankintojensa ihmisoikeusriskien arviointiin BSCI:n riskimaaluokitusta, joka ohjaa tekemään hankintoja matalan riskin maista. Suurin osa Raision raaka-aineista ja palveluista hankitaan ihmisoikeuksien kannalta matalan riskin maista, kuten Suomesta ja Keski-Euroopasta. Yhtiö hankkii pienen osan raaka-aineistaan korkeamman riskin maista, ja silloin kiinnitetään erityistä huomiota toimittajan toimintatapoihin.

Yhtiö edellyttää toimittajiensa sitoutuvan Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin (Raisio Supplier Code of Conduct). Vuonna 2017 aloitettiin konsernin yhteisten päivitettyjen eettisten periaatteiden käyttöönotto. Vuonna 2017 Raision hankkimien raaka-aineiden arvosta 75 prosenttia tuli toimittajilta, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin. Raision riskikartoituksen mukaan suurimmat raaka-aineiden ihmisoikeusriskit liittyvät soijan, palmuöljyn ja kaakaon hankintaan. Niiden osalta Raisio on siirtynyt tai siirtymässä käyttämään vain vastuullisuussertifioituja raaka-aineita. Soija, palmuöljy ja kaakao ovat yhteensä noin kaksi prosenttia kaikista Raision käyttämistä raaka-aineista.

Korruptioon ja lahjonnan torjuntaan liittyvät seikat

Raision lahjonnan vastainen politiikka kieltää yksiselitteisesti korruption ja lahjonnan. Henkilöstöä koulutetaan lahjonnan vastaisesta politiikasta ja sen läpikäynti on osa jokaisen uuden raisiolaisen perehdytysuunnitelmaa. Lahjonnan ja korruption vastaiset toimenpiteet huomioidaan myös Raision solmimissa sopimuksissa.

Verkkokoulutus henkilöstölle ja johdolle Raision yleisistä toimintaperiaatteista valmistui vuoden 2017 lopussa. Koulutus on pakollinen kaikille raisiolaisille ja se on saatavilla neljällä kielellä. Ensimmäisenä koulutusta pääsi suorittamaan Suomen henkilöstö.

Henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa mahdollisista väärinkäytöksistä tai niiden epäilyistä omalle esimiehelleen tai tämän esimiehelle. Henkilöstö voi raportoida epäilemistään väärinkäytöksistä myös kirjeitse tai sähköpostitse sisäisen ohjeistuksen mukaisesti. Kaikki ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ottaen huomioon paikallisen lainsäädännön vaatimukset.

Terveellinen ruoka

Raisio keskittyy strategiansa mukaisesti terveellisiin, hyvinvointia tukeviin elintarvikkeisiin. Terveellinen ruoka on myös yksi Raision vastuullisuustyön painopisteistä. Raision tavoitteena on, että kaksi kolmasosaa yhtiön elintarvikkeista on omissa tuoteryhmissään terveellisempiä vaihtoehtoja. Terveellisyyteen vaikuttavat esimerkiksi rasvakoostumus, kuitupitoisuus sekä sokerin ja suolan määrä. Raisio on määritellyt kaikille tuoteryhmilleen terveellisyyskriteerit, jotka pohjautuvat eurooppalaisiin ravitsemussuosituksiin. Kriteeristöä käytetään muuan muassa tuotekehityksen tukena.

Vuoden 2017 lopussa 65 (63) prosenttia Raision elintarvikkeista oli terveellisempiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään. Vuonna 2017 Raisio toi markkinoille useita terveellisiä tuotteita, kuten Elovena-välipalajäätelön ja -tuorepuromixin.

Kuluttajien kohtaama erilaisten ravitsemusviestien tietotulva voi aiheuttaa epätietoisuutta terveellisistä valinnoista. Raisio noudattaa tuotekehityksessään johdonmukaisesti ravitsemustieteen vahvistamia ja yleisesti hyväksytyjä käsityksiä terveellisestä ja hyvän makuisesta ruuasta.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Raision makeisliiketoiminta siirtyi 29.12.2017 uudelle omistajalle, Valeo Foods Ltd:lle. Samassa yhteydessä Raisio luopui tytäryhtiöistä Big Bear Confectionery Ltd, Nimbus Foods Ltd, Fox Confectionery Ltd, The Lindum Snack Company Ltd, Candy Plus a.s., The Candy Plus Sweet Factory s.r.o. ja Candy Plus Polska Sp. z o.o.

Tilikauden aikana purettiin kaksi liiketoimintansa jo lopettanutta yhtiötä: Lyme Regis Fine Foods Ltd ja Glisten Snacks Ltd.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raisio julkisti 31.1.2018 harkitsevansa yhtenä strategisena vaihtoehtona naudanrehu- ja kalanrehuliiketoimintojensa myyntiä sekä uudisti rakennettaan ja aloitti yt-neuvottelut konsernin kasvun, kannattavuuden ja kilpailukyvyn turvaamiseksi.

Raisio harkitsee strategisena vaihtoehtona rehuliiketoimintojensa myyntiä

Raisio harkitsee yhtenä strategisena vaihtoehtona naudanrehu- ja kalanrehuliiketoimintojensa myyntiä. Raisio on käynnistänyt neuvottelut rehuliiketoimintojensa myynnistä useiden toimijoiden kanssa. Neuvottelujen ajan Raisioagron liiketoiminta jatkuu normaalisti. Raision Viljakauppa-liiketoiminta ei ole myynnissä.

Raisio jatkaa konsernin rakenteen uudistamista

Raisio yhdisti erillisinä organisaatioina toimineet Benecol- ja Elintarvikkeet-liiketoiminnot yhdeksi Terveelliset elintarvikkeet -yksiköksi. Lisäksi kevään 2018 aikana käynnistetään toimet konsernin juridisen yhtiörakenteen yksinkertaistamiseksi.

Raision toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi toimii oman toimensa ohella uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön johtajana, kunnes liiketoiminnalle nimitetään uusi johtaja. Uusi organisaatorakenne on voimassa 1.2.2018 alkaen.

Raisio-konserni aloitti yt-neuvottelut

Raision kasvun, kilpailukyvyn ja kannattavuuden varmistamiseksi yhtiö aloitti 5.2.2018 yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat 115 henkilöä. Alustava arvio henkilöstövähennysten tarpeesta on 30 henkilöä. Yt-neuvottelut koskevat konsernipalveluita sekä uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön markkinointia, tuotekehitystä ja taloutta. Yt-neuvottelut pyritään saamaan päätökseen maaliskuun 2018 aikana. Raision Suomen toiminnoissa työskenteli vuoden 2017 lopussa 325 henkilöä.

RISKIT JA LIKETOIMINNAN EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Euroalueen talouden arvioidaan jatkavan vahvaa kasvuaan edelleen vuonna 2018. Kasvu perustuu yksityisen kulutuksen ohella investointien elpymiseen, mitä tukevat matala korkotaso sekä poliittisen epävarmuuden väheneminen. Uhka protektionismin viriämisestä ei kuitenkaan ole poistunut.

Ison-Britannian kansanäänestyksen seurauksena maa tulee eroamaan Euroopan unionista (Brexit). Eron kaikki yksityiskohdat ovat avoimia ja päätöksestä johtuvan epävarmuuden arvioidaan heikentävän Ison-Britannian talouden kasvunäkymiä sekä aiheuttavan edelleen voimakasta vaihtelua punnan ulkoisessa arvossa.

Suomen talous kasvoi voimakkaasti vuonna 2017 ja kasvun arvioidaan jatkuvan vahvana vuonna 2018. Talouden kehitys nojaa yksityiseen kulutukseen, investointien ja viennin kasvuun, matalaan korkotasoon sekä työttömyysasteen laskuun. Talouskasvua rasittaa nouseva inflaatio.

Venäjällä talous elpyy ja kuluttajien ostovoima kasvaa. Ukrainassa liiketoimintaympäristö pysyy haastavana.

Valuuttakurssien muutokset vaikuttavat merkittävästi Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Punnan arvon vaihtelu Brexitin luoman epävarmuuden seurauksena heijastuu Raision liikevaihtoon ja -tulokseen, sillä makeisliiketoiminnan myynnin jälkeenkin huomattava osa niistä kertyy Isosta-Britanniasta. Venäjän ruplan ulkoisen arvon vaihtelu vaikuttaa niin rehujen kuin hiutaletuotteiden vientiin ja saattaa vaikuttaa myös tuotantolaitosten käyttöasteeseen Suomessa.

Maatalouspohjaisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta ovat Raision liiketoiminnoille merkittävä haaste. Ilmaston lämpeneminen ja siitä seuraavat sään ääri-ilmiöt vaikuttavat nopeasti näiden hyödykkeiden sato-odotuksiin, tarjontaan, kysyntään ja hintaan. Muutokset myös muiden keskeisten raaka-aineiden, kuten sterolien, tarjonnassa, kysynnässä ja hinnassa ovat mahdollisia. Riskienhallinnan merkitys sekä arvon että volyymin suhteen on liiketoiminnan kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeää, mistä kasvukausi 2017 Suomessa on muistuttanut.

Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän edelleen varsin vakaina verrattuna muihin toimialoihin. Vähittäiskaupan muutos ja kiristynyt kilpailu ovat haaste myös elintarviketeollisuudelle niin myyntihintojen kuin -ehtojen kautta kaikilla Raision päämarkkina-alueilla.

Kotimaisen maa- ja kotieläintalouden kannattavuus- ja likviditeettiongelmat heikentävät alan ostovoimaa ja luovat painetta Raisioagron kannattavuudelle. Euroopan unionin Ukrainan ja Krimin kriisin johdosta vuonna 2014 asettamat pakotteet ja Venäjän asettamat vastapakotteet, erityisesti meijerituotteiden tuontikielto, vaikeuttavat suoraan ja välillisesti Raisioagron liiketoimintaa. Raisioaqualle kalanrehuviennin häiriöttömyys on tärkeää. Mahdollista on myös se, että Venäjä laajentaa tuontikieltojen soveltamisalaa uusiin tuoteryhmiin paitsi rehuissa myös elintarvikkeissa.

Varautuminen ja sopeutuminen Brexitiin on Raision liiketoimintojen keskeinen haaste myös vuonna 2018 ja esimerkiksi Benecol-liiketoiminnassa tämä saattaa johtaa muutoksiin alihankintajärjestelyissä. Kansainvälinen raaka-aineketju ja kuluttajatuotteiden valmistuttaminen alihankkijoilla altistavat erityisesti Benecol-liiketoiminnan saatavuus-, hinta- ja valuuttariskeille.

Liiketoimintansa kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi Raisio saattaa toteuttaa yritysjärjestelyjä, jotka samoin kuin rationalisointihankkeet saattavat aiheuttaa merkittäviä kertaluontoisia kuluja.

NÄKYMÄT 2018

Raisio arvioi konsernin jatkuvien toimintojen liikevaihdon kasvavan hieman vuodesta 2017. Konsernin jatkuvien toimintojen vertailukelpoisen liiketuloksen yhtiö arvioi olevan yli 10 prosenttia liikevaihdosta. Valuuttakurssilla on edelleen merkittävä vaikutus Raision liikevaihtoon ja -tulokseen.

Raision tärkein strateginen tavoite on Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnan kasvu orgaanisesti ja yritysostoin. Raision orgaanisen kasvun varmistamiseksi yhtiö siirtyy holding-tyyppisestä rakenteesta malliin, jossa kaikki resurssit suunnataan tukemaan uuden Terveelliset elintarvikkeet -yksikön strategisia tavoitteita. Raisio hakee kasvua myös ydinliiketoimintaansa sopivilla yritysostoilla. Raision vahva tase ja nettovelattomuus mahdollistavat ydinliiketoimintaa tukevat yritysostot.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUKSEN TAUSTAA

Huolimatta siitä, että yhtiön osakekohtainen tulos tilikaudelta 2017 oli negatiivinen, hallitus ehdottaa jaettavaksi 0,17 euron osingon osakkeelta viestiäkseen vahvasta luottamuksesta yrityksen johdon kykyyn laajentaa yhtiön liiketoimintaa ja edelleen parantaa sen kannattavuutta sekä tuottaa vapaata kassavirtaa jaettavaksi osakkeenomistajille. Tämän voitonjakoehdotuksen perusteena ei siten ole tilikauden 2017 tulos, vaan hallituksen tahto jakaa osakkeenomistajille kohtuullinen osa yhtiön vuonna 2017 toteuttamien liiketoiminnan ja tehdaskiinteistön myynnin generoimasta kassavirrasta. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä eikä strategisten tavoitteiden saavuttamista.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2017 mukaan olivat 85 820 909,16 euroa.

Raision hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,17 euroa osaketta kohden, yhteensä 28 075 335,10 euroa ja että voittovaratilille jätetään 57 745 574,06 euroa. Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 23.3.2018. Osinko ehdotetaan maksettavaksi 5.4.2018.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Raisiossa 12. helmikuuta 2018

Raisio Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi, p. 050 537 3883
talousjohtaja Antti Elevuori, p. 040 560 4148
viestintä- ja IR-päällikkö Heidi Hirvonen, p. 050 567 3060

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä Raision ylimmän johdon tiedossa oleviin oletuksiin, suunnitelmiin ja päätöksiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi toteuma voi erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisältyneistä oletuksista ja suunnitelmista johtuen mm. ennakoimattomista muutoksista markkinoilla, kilpailuolosuhteissa, globaalissa taloudessa sekä laeissa ja säädöksissä.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT
KONSERNIN TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/ 2017	10-12/ 2016	2017	2016
JATKUVAT TOIMINNOT				
Liikevaihto	72,0	70,7	306,8	336,6
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-52,5	-48,9	-222,9	-259,5
Bruttokate	19,5	21,8	83,9	77,1
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut, netto	-21,1	-12,7	-28,0	-60,3
Liiketulos	-1,6	9,1	55,9	16,8
Rahoitustuotot	0,3	0,5	1,3	1,9
Rahoituskulut	-0,6	-0,3	-2,7	-4,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	-1,9	9,2	54,5	14,7
Tuloverot	-1,5	-1,2	-12,7	-5,0
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	-3,3	8,1	41,8	9,7
LOPETETUT TOIMINNOT				
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-35,4	0,8	-59,2	9,3
TILIKAUDEN TULOS	-38,7	8,9	-17,3	19,0
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	-38,7	8,9	-17,3	19,0
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0
JATKUVAT TOIMINNOT				
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (€)				
Laimentamaton osakekohtainen tulos	-0,02	0,05	0,27	0,06
Laimennettu osakekohtainen tulos	-0,02	0,05	0,27	0,06
LOPETETUT TOIMINNOT				
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (€)				
Laimentamaton osakekohtainen tulos	-0,22	0,01	-0,38	0,06
Laimennettu osakekohtainen tulos	-0,22	0,01	-0,38	0,06

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/ 2017	10-12/ 2016	2017	2016
JATKUVAT TOIMINNOT				
Tilikauden tulos	-3,3	8,1	41,8	9,7
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Nettosijoituksen suojaus	0,0	-3,7	0,0	-3,7
Myytävissä olevien rahavarojen arvonmuutos	0,0	-0,2	-0,2	-0,3
Rahavirran suojauksen arvonmuutos	-0,5	1,1	0,5	-1,0
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos	-2,3	0,9	-5,2	-25,5
Verovaikutuksen muutos	0,1	0,6	-0,1	1,0
Tilikauden laaja tulos jatkuvista toiminnoista	-6,1	6,8	36,9	-19,7
LOPETETUT TOIMINNOT				
Tilikauden tulos	-35,4	0,8	-59,2	9,3
Muut laajan tuloksen erät				
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos	1,4	0,7	-0,2	-1,7
Tilikauden laaja tulos lopetetuista toiminnoista	-33,9	1,5	-59,4	7,5
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	-40,0	8,3	-22,5	-12,2
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	-40,0	8,3	-22,5	-12,2
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNIN TASE (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	42,9	62,0
Liikearvo	46,5	154,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	50,1	88,5
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,7	0,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,2	2,3
Laskennalliset verosaamiset	2,7	5,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	145,0	313,1
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	30,5	42,3
Myynti- ja muut saamiset	34,6	51,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	2,2	37,7
Rahat ja pankkisaamiset	149,0	25,9
Lyhytaikaiset varat yhteensä	216,3	156,9
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	0,0	0,0
Varat	361,3	470,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	27,8	27,8
Omat osakkeet	-19,8	-19,8
Muu emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	256,1	305,2
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	264,0	313,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	264,0	313,2
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	5,1	8,2
Varaukset	1,1	0,2
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	23,0	45,8
Johdannaissopimukset	0,0	0,0
Muut pitkäaikaiset velat	0,0	0,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	29,2	54,3
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	42,8	55,8
Varaukset	2,1	2,4
Johdannaissopimukset	0,2	1,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	22,9	42,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä	68,1	102,6
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät velat	0,0	0,0
Velat yhteensä	97,2	156,8
Oma pääoma ja velat	361,3	470,0

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (M€)

	Osa- ke- pää- oma	Yli- kurs- si- ra- hasto	Vara- ra- hasto	Sijoi- tetun vapaan oman pää- oman rahasto	Muut ra- has- tot	Omat osak- keet	Muun- to- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Mää- räys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 31.12.2015	27,8	2,9	88,6	8,8	2,0	-20,4	14,2	226,2	350,0	0,0	350,0
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	19,0	19,0	-	19,0
Muut laajan tuloksen erät											
Nettosijoituksen suojaus	-	-	-	-	-3,7	-	-	-	-3,7	-	-3,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-0,3	-	-	-	-0,3	-	-0,3
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-1,0	-	-	-	-1,0	-	-1,0
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-27,2	-	-27,2	-	-27,2
Verovaikutus	-	-	-	-	1,0	-	-	-	1,0	-	1,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,9	0,0	-27,2	19,0	-12,2	0,0	-12,2
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-25,1	-25,1	-	-25,1
Nostamattomat osingot	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,1	-	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,6	-	-0,2	0,4	-	0,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0	-25,3	-24,6	0,0	-24,6
Oma pääoma 31.12.2016	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,9	-19,8	-13,1	219,9	313,2	0,0	313,2
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-17,3	-17,3	-	-17,3
Muut laajan tuloksen erät											
Nettosijoituksen suojaus	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-0,2	-	-	-	-0,2	-	-0,2
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	0,5	-	-	-	0,5	-	0,5
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-5,4	-	-5,4	-	-5,4
Verovaikutus	-	-	-	-	-0,1	-	-	-	-0,1	-	-0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	-5,4	-17,3	-22,5	0,0	-22,5
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-26,8	-26,8	-	-26,8
Nostamattomat osingot								0,1	0,1		0,1
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,1	-	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	-26,8	-26,7	0,0	-26,7
Oma pääoma 31.12.2017	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,6	-19,8	-18,5	175,8	264,0	0,0	264,0

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Tulos ennen veroja	54,5	26,8
Tulos ennen veroja, lopetetut toiminnot	-59,5	
Oikaisut	60,1	31,8
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	55,2	58,6
Myynti- ja muiden saamisten muutos	-2,2	3,6
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,8	15,1
Osto- ja muiden velkojen muutos	2,3	-20,2
Käyttöpääoman muutos yhteensä	-0,6	-1,6
Rahoituserät ja verot	-9,4	-9,4
Liiketoiminnan rahavirta	45,1	47,6
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-16,6	-17,3
Tytäryritysten myynti oikaistuna myyntihetken rahavaroilla	89,4	2,2
Osakkuusyritysten omistusosuuden lisähankinta	0,0	0,0
Käyttöomaisuuden myynti	39,3	0,2
Arvopaperien myynti	0,0	0,4
Investointien rahavirta	112,0	-14,4
Rahoituserät ja verot	0,8	6,2
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-42,6	-18,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot	-26,6	-25,0
Rahoituksen rahavirta	-68,4	-37,2
Rahavarojen muutos	88,7	-4,0
Rahavarat kauden alussa	61,9	67,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,5	-2,0
Rahavarojen käyvän arvon muutosten vaikutus	-0,1	0,0
Rahavarat kauden lopussa	151,0	61,9
Oikaisut:		
Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot	11,1	11,3
Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden arvonalentumiset	36,5	16,1
Vaihto-omaisuuden arvonalentumiset	0,7	1,9
Tytäryritysten luovutustappiot	38,4	0,3
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot	-28,1	-0,6
Osakepalkkiot	0,0	0,4
Muut oikaisut	-0,3	0,2
Rahoitustuotot ja -kulut	1,7	2,2
Yhteensä	60,1	31,8

TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LIITETIEDOT

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu pääosin IAS 34 'Osavuosikatsaukset' -standardin mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2017 käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja. Standardimuutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitalinpäätökseen.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää, että johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat arvioista.

Tilinpäätöstiedote esitetään miljoonina euroina.

Uusien ja uudistettujen IFRS standardien käyttöönotto
IFRS 15, *Myyntituotot asiakassopimuksista - Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers*, astuu voimaan 1.1.2018. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 11 ja IAS 18 -tuloutusstandardit sekä niihin liittyvät tulkinnat.

IFRS 15 sisältää viisivaiheisen mallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen. Tuloutus tapahtuu, kun (tai sitä mukaa kun) asiakas saa määräysvallan luvattuun tavaraan tai palveluun siinä määrässä, johon yritys odottaa olevansa oikeutettu kyseisistä tuotteista tai palveluista. Lisäksi IFRS 15 lisää liitetietovaatimuksia..

Raisio-konserni on laatinut IFRS 15 -standardin vaikutuksista analyysin. Konsernin sopimukset täyttävät sopimuksen yksilöinnin vaatimukset. Konsernin myynti asiakkaille on tavaroiden myyntiä eikä siihen liity merkittävässä määrin palveluita. Konsernin asiakassopimukset ovat tuloutettavissa, kun suoritevelvoite täyttyy ja asiakkaille siirtyy hyöty ja riski tavarasta. Valmistusasteen mukaisesti tuloutettavia sopimuksia Raisio-konsernissa ei ole. Konsernissa sisällytetään transaktiohintaan vain sellainen määrä, että on erittäin todennäköistä ettei myyntituottojen määrään jouduta tekemään oikaisua. Konsernitaseista ohjeistusta alennusten kirjaamisen osalta on tarkennettu vuoden 2017 alusta alkaen ja prosessissa sekä järjestelmissä havaitut muutostarpeet on toteutettu 2017 aikana. Konsernissa transaktiohintaan ei sisälly rahan aika-arvoa, sillä tavaran tai palvelun luovutuksen ja maksun väli on lyhyt. Kertyneisiin voittovaroihin 1.1.2017 IFRS 15 -standardin käyttöön otolla ei ole vaikutusta.

Raisio Oyj ottaa standardin käyttöön täysin takautuvasti vaadittuna soveltamispäivänä

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Raportoitavat segmentit ovat Brändit ja Raisioagro. Brändit-segmenttiin kuuluvat Benecol, Terveelliset elintarvikkeet ja Benemilk. Raisioagro-segmenttiin kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

Raisio-konsernin makeisliiketoiminta siirtyi 29.12.2017 Valeo Foods Limitedille. Aiemmin Brändit-segmenttiin kuulunut makeisliiketoiminta raportoidaan lopetetuissa toiminnoissa. Tilinpäätöstiedotteessa esitettyjen aikaisempien kausien luvut on muutettu vastaavasti.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Brändit	50,0	48,6	195,1	220,3
Raisioagro	26,4	24,7	126,3	126,6
Muut toiminnot	0,2	0,2	0,9	0,8
Toimialaryhmien välinen myynti	-4,6	-2,8	-15,4	-11,2
Liikevaihto yhteensä	72,0	70,7	306,8	336,6

LIKETULOS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Brändit	0,7	11,3	57,5	18,0
Raisioagro	0,0	0,0	4,2	3,7
Muut toiminnot	-2,3	-2,2	-5,8	-4,9
Liiketulos yhteensä	-1,6	9,1	55,9	16,8

NETTOVARALLISUUS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Brändit	123,4	303,4
Raisioagro	25,6	25,7
Muut toiminnot ja kohdistamattomat erät	115,0	-15,9
Nettovarallisuus yhteensä	264,0	313,2

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Brändit	0,6	0,9	3,0	3,9
Raisioagro	1,2	0,5	3,3	1,9
Muut toiminnot	0,1	2,4	4,1	7,5
Investoinnit yhteensä	1,8	3,8	10,4	13,3

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN (M€)

	10-12/2017	10-12/2016	2017	2016
Suomi	35,9	35,1	149,6	156,3
Iso-Britannia	14,3	13,1	57,8	81,3
Muu Eurooppa	20,3	21,2	93,4	92,4
Muu maailma	1,5	1,3	6,1	6,6
Yhteensä	72,0	70,7	306,8	336,6

**HANKITUT LIKETOIMINNOT, LOPETETUT TOIMINNOT
JA MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT**
Hankitut liiketoiminnot

Kaudella 1.1. – 31.12.2017 ja vuonna 2016 ei ollut hankittuja liiketoimintoja.

Lopetetut toiminnot

Raisio ilmoitti 22.12.2017 sopineensa Brändit-segmenttiin sisältyvän makeisliiketoiminnan myynnistä Valeo Foods Limitedille. Liiketoiminnan myynti toteutui 29.12.2017. Tuloslaskelmassa lopetetuissa toiminnoissa on esitetty makeisliiketoiminnan tulos ja makeisliiketoiminnasta syntynyt luovutustulos.

	2017	2016
Tulos lopetetuista toiminnoista		
Liikevaihto	96,0	99,7
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-78,3	-78,1
Bruttokate	17,7	21,6
Liiketoiminnan tuotot ja kulut, netto	-9,8	-9,5
Arvon alentumispoisto liikearvosta ennen luovutusta	-28,7	
Liiketulos	-20,8	12,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	-0,1
Tulos ennen veroja	-21,1	12,1
Tuloverot	0,3	-2,8
Lopetettujen toimintojen tulos verojen jälkeen	-20,7	9,3
Tulos lopetettujen toimintojen luovutuksesta verojen jälkeen	-38,4	
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-59,2	
Lopetettujen toimintojen verot		
Vero lopetettujen toimintojen tuloksesta	-1,3	-2,8
Vero lopetettujen toimintojen luovutuksesta	1,6	
Lopetettujen toimintojen verot yhteensä	0,3	0,0
Lopetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	7,6	12,1
Investointien rahavirrat, netto	71,4	-5,2
Rahoituksen rahavirta	-5,6	0,0
Rahavirrat yhteensä	73,4	6,9

	2017	2016
Lopetetun toiminnon vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan:		
Pitkäaikaiset varat	116,4	146,5
Vaihto-omaisuus	11,8	11,1
Lyhytaikaiset saamiset	17,5	16,7
Lainasaamiset (cash pool)	-15,4	-21,5
Rahavarat	2,8	5,9
Varat yhteensä	133,2	158,8
Pitkäaikainen vieras pääoma	2,3	3,7
Lyhytaikainen vieras pääoma	17,5	19,4
Velat yhteensä	19,8	23,1
Myyty nettovarallisuus	113,4	
Kertyneet muuntoerot	-1,5	
Myydyn liiketoiminnan luovutusvoitto/-tappio sisältäen kertyneet muuntoerot	-36,5	
Myyntille kohdistetut kaupan kulut	-0,8	
Myyntille kohdistettu pakollinen varaus	-1,1	
Tulosvaikutus liiketulokseen	-38,4	
Velaton kauppahinta	100,0	
Tehtäisiin liittyvä investointivelka ja muut korottomat nettovelkaan liittyvät erät	10,6	
Myytyjen tytäryritysten korollinen nettorahoitusvelka luovutushetkellä	12,6	
Osakkeiden kauppahinta	76,8	
Osakkeiden kauppahinta	76,8	
Myytyjen tytäryritysten korollinen nettorahoitusvelka luovutushetkellä	-12,6	
Tytäryritysten myynti oikaistuna luovutushetken rahavaroilla	89,4	
Myyntin rahavirta kuluineen	86,0	
Rahavirtalaskelmassa		
Tytäryritysten myynti oikaistuna luovutushetken rahavaroilla	89,4	
Investointien rahavirta	-5,4	
Liiketoiminnan rahavirta	7,6	
Lainasaamisten muutos	-5,6	
Myyntin rahavirta kuluineen	86,0	

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Hankintameno tilikauden alussa	371,8	400,5
Muuntoerot	-0,1	-11,0
Lisäykset	13,8	15,4
Vähennykset	-74,7	-33,0
Hankintameno tilikauden lopussa	310,7	371,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	283,3	301,7
Muuntoerot	-0,4	-6,3
Vähennykset ja siirrot	-31,3	-32,9
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	9,0	20,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden lopussa	260,6	283,3
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	50,1	88,5

VARAUKSET (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Tilikauden alussa	2,6	2,1
Varausten lisäykset	1,2	0,5
Käytetyt varaukset	-0,5	0,0
Tilikauden lopussa	3,2	2,6

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,1	0,1
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,3	0,4
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	1,0	1,6
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0
Saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,0	0,0
Velat johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,1	0,2

VASTUUSITOUMUKSET (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Taseeseen sisältymättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Vähimmäisvuokravastuut	1,4	1,5
Muut vastuut	2,3	1,9
Takausvastuut konserniyhtiöiden sitoumuksista	33,1	31,7
Sitoutuminen investointimaksuihin	1,1	5,9

JOHDANNAISSOPIMUKSET (M€)

	31.12.2017	31.12.2016
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttatermiinit	82,1	190,3

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitus-instrumenteista.

	Kirjanpito- arvo 31.12.2017	Käypä arvo 31.12.2017	Kirjanpito- arvo 31.12.2016	Käypä arvo 31.12.2016
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat*)	2,2	2,2	2,3	2,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	32,7	32,7	45,3	45,3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset*)	2,0	2,0	36,0	36,0
Rahavarat	149,0	149,0	25,9	25,9
Johdannaiset*)	0,2	0,2	1,7	1,7
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	45,8	46,5	88,5	90,0
Rahoitusleasingvelat	0,1	0,1	0,2	0,2
Ostovelat ja muut velat	29,3	29,3	39,9	39,9
Johdannaiset*)	0,2	0,2	1,6	1,6

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista *) kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi myytävissä olevat rahoitusvarat. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen markkinahinnoittelun palveluntuottajan antamia arvostuksia. Myytävissä olevat rahoitusvarat kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

JATKUVIEN LIIKETOIMINTOJEN TULOS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN (M€)

	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017	10-12/ 2016	7-9/ 2016	4-6/ 2016	1-3/ 2016
Liikevaihto segmenteittäin								
Brändit	50,0	47,1	49,0	49,0	48,6	45,4	61,7	64,7
Raisioagro	26,4	41,2	34,3	24,3	24,7	37,1	37,7	27,1
Muut toiminnot	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Toimialaryhmien väliset	-4,6	-3,4	-3,2	-4,3	-2,8	-2,8	-2,0	-3,5
Liikevaihto yhteensä	72,0	85,2	80,3	69,3	70,7	79,8	97,6	88,5
Liiketulos segmenteittäin								
Brändit	0,7	8,5	39,1	9,3	11,3	8,0	-9,0	7,7
Raisioagro	0,0	3,3	1,3	-0,3	0,0	2,3	1,4	0,0
Muut toiminnot	-2,3	-0,9	-0,6	-2,0	-2,2	1,1	-2,2	-1,7
Liiketulos yhteensä	-1,6	10,8	39,8	6,9	9,1	11,4	-9,7	6,0
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-0,3	-0,7	-0,3	0,0	0,1	-0,4	-0,9	-0,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	-1,9	10,1	39,4	6,9	9,2	11,0	-10,6	5,1
Tuloverot	-1,5	-2,1	-7,8	-1,3	-1,2	-2,1	-0,6	-1,1
Jatkuvien liiketoimintojen tulos	-3,3	7,9	31,7	5,6	8,1	8,8	-11,2	4,0

TUNNUSLUKUJA

Tunnusluvut laskettu jatkuvista toiminnoista sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

	31.12.2017	31.12.2016
Liikevaihto, M€	306,8	336,6
Liikevaihdon muutos, %	-8,8	-19,2
Käyttökate, M€	71,8	41,1
Poistot ja arvonalennukset, M€	15,9	24,3
Liiketulos, M€	55,9	16,8
% liikevaihdosta	18,2	5,0
Tulos ennen veroja, M€	54,5	14,7
% liikevaihdosta	17,8	4,4
Oman pääoman tuotto, %	14,5	2,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	15,6	3,8
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	45,9	88,6
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	-105,1	26,7
Omavaraisuusaste, %	73,4	66,8
Nettovelkaantumisaste, %	-39,8	8,5
Bruttoinvestoinnit, M€	10,4	13,3
% liikevaihdosta	3,4	4,0
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, M€	3,4	3,4
% liikevaihdosta	1,1	1,0
Henkilöstö keskimäärin	1 313	1 582
Tulos per osake, €	0,27	0,06
Liiketoiminnan rahavirta per osake (jatkuvat ja lopetetut toiminnot yhteensä), €	0,29	0,30
Oma pääoma per osake, €	1,68	1,99
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana, 1 000 kpl		
Vaihto-osakkeet	124 927	124 898
Kantaosakkeet	32 436	32 486
Yhteensä	157 363	157 384
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1 000 kpl		
Vaihto-osakkeet	125 028	125 004
Kantaosakkeet	32 291	32 470
Yhteensä	157 319	157 474
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, M€		
Vaihto-osakkeet	480,1	446,3
Kantaosakkeet	124,0	125,0
Yhteensä	604,1	571,3
Osakkeen kurssi kauden lopussa		
Vaihto-osakkeet	3,84	3,57
Kantaosakkeet	3,84	3,85

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tulos per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos ----- Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Vaihtoehtoisten tunnuslukujen kaavat	
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	Tulos ennen veroja – tuloverot ----- x 100 Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	Tulos ennen veroja + rahoituskulut ----- x 100 Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)
Omavaraisuusaste, %	Oma pääoma ----- x 100 Taseen loppusumma – saadut ennakot
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	Korolliset nettorahoitusvelat ----- x 100 Oma pääoma
Vertailukelpoinen tulos per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ----- Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Liiketoiminnan rahavirta per osake	Liiketoiminnan rahavirta ----- Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Oma pääoma per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma ----- Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa
Vertailukelpoinen liikevaihto	Liikevaihto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liiketulos, %	Vertailukelpoinen liiketulos ----- Vertailukelpoinen liikevaihto
Käyttökate (EBITDA)	Liiketulos + poistot ja arvonalennukset
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalennukset
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita